

Rapport onderzoek subsidies burgerparticipatie

Rekenkamercommissie gemeente Aa en Hunze

Door : Menno Visser
Datum : 24 mei 2020
Status : vastgesteld door RKC
Versie : 1.3

1. Inleiding

In het najaar van 2019 heeft de Rekenkamercommissie (Rkc) aan het college enkele vragen gesteld over subsidies m.b.t. burgerparticipatie. Op basis van de beschikbare informatie was het beeld van de Rkc dat de subsidieverlening niet voldoende systematisch verloopt en dat de criteria niet altijd duidelijk zijn. Dit was voor de Rkc aanleiding om in november 2019 verdiepend onderzoek te starten.

Onder burgerparticipatie wordt in dit verband verstaan: “activiteiten van groepen inwoners van de gemeente gericht op betrokkenheid in de lokale samenleving”.

De onderzoeksvraag is: In hoeverre worden met de subsidies voor burgerparticipatie de beoogde maatschappelijke effecten bereikt? Verlopen de procedures doelmatig, transparant en rechtmatig?

2. Beschikbare informatie

Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden is de volgende informatie opgevraagd:

1. Relevante beleidsdocumenten en verordeningen
2. Alle aanvragen en beschikkingen in de periode 2017 t/m 2019.
3. Informatie over de effecten van de subsidies.

2.1. Beleidsdocumenten en verordeningen

De volgende documenten zijn ontvangen:

1. Algemene subsidieverordening (2006)
2. Beleidsregels subsidiëring welzijnsactiviteiten (1999)
3. Verordening Leefbaarheidsfonds Gemeente Aa en Hunze (2011)
4. Gemeentelijk beleid Sport en Bewegen in Aa en Hunze, met daarin een subsidieregeling (2015)

De documenten 1, 3 en 4 waren via een zoekopdracht te vinden op internet. De Beleidsregels subsidiëring welzijnsactiviteiten echter niet, ook niet op de website van de gemeente.

2.1.1. Algemene subsidieverordening

De Algemene subsidieverordening bevat vooral procedures. Er staan nauwelijks inhoudelijke criteria in voor toekenning (of afwijzing) van subsidies.

2.1.2. Beleidsregels subsidiëring welzijnsactiviteiten

Er zijn beleidsregels op de volgende gebieden:

- kinderopvang en peuterspeelzaalwerk
- flankerend ouderenbeleid
- maatschappelijke dienstverlening
- verslavingszorg
- amateuristische kunstbeoefening
- incidentele activiteiten op het gebied van kunst en cultuur
- bibliotheekwerk
- speel-o-theekwerk

- sociaal-cultureel werk
- incidentele subsidies
- waarderingssubsidies

Als belangrijkste motief voor het verlenen van subsidies wordt gesteld “het bevorderen van een gunstig woon- en leefklimaat en het verhogen van de betrokkenheid van de bevolking bij de lokale samenleving”.

De meeste beleidsregels zijn algemeen geformuleerd, maar er zijn ook specifieke beleidsregels zoals voor culturele verenigingen:

“Aan muziekverenigingen met professionele ondersteuning wordt een subsidie verstrekt bestaande uit een basisbedrag van € 1.361,-- en een bedrag per lid van € 22,69.

2. Per afzonderlijk onderdeel van de muziekvereniging worden daarnaast de volgende subsidies verstrekt:

- a. voor het muziekkorps een bedrag van € 453,--;
- b. voor de drumband een bedrag van € 453,--;
- c. voor de majorettes een bedrag van € 453,--;
- d. voor de minirettes een bedrag van € 227,--.

3. Aan zangverenigingen met professionele ondersteuning wordt een subsidie verstrekt van € 453,-- alsmede een bedrag van € 11,34 per lid en aan zangverenigingen zonder professionele ondersteuning wordt een subsidie verstrekt van € 227,-- alsmede een bedrag van € 11,34 per lid.

4. Aan toneelverenigingen met professionele ondersteuning wordt een subsidie verstrekt van € 1.361,- alsmede een bedrag van € 11,34 per lid.

5. De gehanteerde bedragen onder sub 1 t/m 4 worden elke vijf jaar aangepast aan de prijsstijgingen.

6. Aan overige amateurverenigingen kan een waarderingssubsidie van € 136,-- worden verstrekt.”

2.1.3. Verordening Leefbaarheidsfonds

In de verordening staat:

“De doelstelling van het fonds is het op aanvraag verstrekken van subsidies ter stimulering en ondersteuning van lokale activiteiten, projecten en (instandhouding van) voorzieningen, die een bijdrage leveren aan het behoud of de verbetering van de leefbaarheid in de gemeente Aa en Hunze.”

2.1.4. Subsidieregeling sport en bewegen

Op het gebied van sportstimulering zijn voor volgende beleidsregels van toepassing:

“1. Stimulering sportdeelname:

Voor een sportstimulering jeugd (0-17 jaar), ouderen (55 jaar en ouder), gehandicapten en chronisch zieken, alsook activiteiten die tot doel hebben mensen met obesitas te bereiken wordt een subsidie van € 250,-- beschikbaar gesteld.

Voorwaarden:

- De activiteit wordt georganiseerd door een sportvereniging
- Deelname aan de activiteit is bij voorkeur ook voor niet-leden
- Minimale deelname: jeugd 20 deelnemers, ouderen 15 deelnemers, gehandicapten en chronisch zieken 5 deelnemers

2. Activiteiten en prestaties

Subsidie voor toernooien: Het subsidiebedrag bedraagt € 250,--.

Voorwaarden:

- Het toernooi wordt georganiseerd door de sportvereniging die de subsidie aanvraagt
- Per vereniging wordt per jaar voor één toernooi subsidie beschikbaar gesteld.

Subsidie voor sport- en bewegingsevenementen

Breed toegankelijk en laagdrempelige sportevenementen die tot doel hebben de bevolking te stimuleren om meer te gaan bewegen komen in aanmerking voor subsidie van € 250,--.

Voor evenementen, waarbij de beoordeling van de aanvraag wordt ingeschat dat het evenement kostendekkend is, wordt een waarderingsbijdrage van € 100,-- beschikbaar gesteld.

Voorwaarden:

- De activiteit wordt georganiseerd door een organisatie met een volledige rechtsbevoegdheid
- Per vereniging wordt per jaar voor één activiteit subsidie beschikbaar gesteld
- Deelname aan de activiteit is opengesteld voor niet-leden

3. Samenwerking

Voor verenigingen die beleid en activiteiten op het gebied van samenwerkingsvormen kan een bijdrage beschikbaar worden gesteld.

Voorwaarden:

- bij de ontwikkeling van het beleid wordt een beroep gedaan op de expertise van Sport Drenthe
- als de samenwerking uitmondt in concrete activiteiten kan een subsidie van maximaal €150,-- beschikbaar worden gesteld.

4. Behoud en werving vrijwilligers

Er kan een bijdrage beschikbaar worden gesteld in de kosten van een opleiding/cursus die door vrijwilligers worden gevolgd ter verbetering van het functioneren van de vereniging. Er zal een bijdrage van 50% in de daadwerkelijk gemaakte kosten (minus inkomsten van voorliggende voorzieningen, zoals bijvoorbeeld de bond of cursussen via Sport Drenthe of Steunpunt Vrijwilligerswerk) worden verleend met een maximum van € 500,-- per jaar. Vrijwilligersuren en reiskosten zijn niet subsidiabel."

2.2. Aanvragen en beschikkingen

Er is een overzicht ontvangen van de aangevraagde subsidies in de periode 2017 t/m 2019. Dat betreft 1.137 "zaken". Een zaak is een dossier op basis van een aanvraag. Uit de lijst met 1.137 zaken is een willekeurige steekproef genomen van 51 zaken. Daarvan zijn de dossiers opgevraagd. Samengevat gaat het om de volgende subsidies. Zie verder bijlage 1.

Categorie	Aantal	Subsidie (€)
Sport	27	38.495
Cultuur	15	44.316
Welzijn en overig	9	17.599
Totaal	51	100.410

Op het eerste gezicht lijkt er een redelijke spreiding over de verschillende plaatsen te zijn. De volgende opmerkingen zijn te plaatsen.

Aantal	Opmerking
23	Toekenning op basis van sportstimulering
10	Toekenning op basis van beleidsregels welzijnsactiviteiten
8	Onderbouwing van de subsidie niet (helemaal) duidelijk
7	Subsidie met verantwoordingsplicht en/of voorwaarden
2	Afwijzing
1	Onderbouwing van een uitzondering

Vervolgens is een bestand opgevraagd met alle financiële boekingen die betrekking hebben op subsidies in de periode 2017 t/m 2019. Dat leverde ongeveer 2.500 boekingen op. Veel boekingen hadden betrekking op professionele instellingen en subsidies voor oud papier inzameling. Daaruit zijn de ongeveer 1.000 boekingen geselecteerd die betrekking hebben op subsidies m.b.t. burgerparticipatie. Zie bijlage 2.

In totaal werd 1,1 miljoen euro uitgegeven aan subsidies via 1.075 subsidies. De volgende categorieën worden het meest gesubsidieerd: sportstimulering, dorpsinitiatieven, sponsorbeleid, kunst en cultuur en amateurkunst met elk een bedrag van meer dan € 100.000 in de periode 2017 – 2019. In aantallen springt sportstimulering er uit met totaal 454 subsidies.

In de woordwolken in bijlage 3 vallen de volgende woorden op: festival, toernooi, monumentendag en muziekonderwijs. Wat betreft plaatsnamen komen het meeste voor: Gieten, Grolloo en Rolde.

2.3. Effecten

In de bestudeerde documenten is weinig informatie gevonden die iets zegt over het maatschappelijk effect van de subsidies. Wel is een aantal jaarrekeningen en jaarverslagen van het voorgaande jaar gevonden. Daarin stonden enkele gegevens zoals aantallen deelnemers, bezoekers, website bezoekers, voorstellingen en verkochte toegangskaarten.

3. Analyse

3.1. Doelmatigheid

De afhandeling van subsidie aanvragen wordt over het algemeen doelmatig uitgevoerd. Veel subsidiebeschikkingen worden volgens beleidsregels opgesteld en onder mandaat door een ambtenaar afgedaan. Alleen bijzondere gevallen worden aan het college voorgelegd.

In de praktijk wordt onderscheid gemaakt tussen “grote” en “kleine” subsidies in het stellen van voorwaarden. Dit is echter niet expliciet in een verordening of beleidsregel vastgelegd.

3.2. Transparantie

In de jaarrekening 2018 komt het woord subsidie 31 keer voor, vooral in relatie tot sport, cultuur en welzijn. Er is geen overzicht van subsidies gevonden in de jaarrekening of op de website.

Op de website komt het woord “subsidie” 64 keer voor. De meeste treffers gaan over collegebesluiten. Maar een beperkt deel is behulpzaam voor aanvragers van subsidie.

De verordeningen en beleidsregels waren niet of moeilijk te vinden op de website.

3.3. Rechtmatigheid

In de beschikkingen wordt niet altijd aangegeven op grond van welke verordeningen en beleidsregels de beschikking is opgesteld. Wel staat vrijwel altijd aangegeven hoe de subsidieaanvrager bezwaar kan maken tegen het besluit.

In artikel 14 van de algemene subsidieverordening (lid 1 en 5) staat:

1. “Uiterlijk binnen 4 maanden na afloop van het subsidietijdvak of beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, dient de subsidieontvanger bij het college een aanvraag in tot vaststelling van de subsidie. “

5. “Het college stelt binnen 8 weken na de aanvraag om vaststelling de subsidie definitief vast.”

Voor zover na te gaan, vindt subsidievaststelling sporadisch plaats.

In 2007 heeft de RKC een “onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van de inhoud en uitvoering van het subsidiebeleid” gedaan. In bijlage 4 staan de conclusies en aanbevelingen. Voor zover na te gaan zijn de conclusies en aanbevelingen nog grotendeels van toepassing.

4. Conclusies

Doelmatigheid

De afhandeling van subsidie aanvragen wordt over het algemeen doelmatig uitgevoerd. Echter de effecten worden nauwelijks vastgelegd, zijn beperkt meetbaar en worden nauwelijks gemeten.

Transparantie

Het proces van subsidieverlening verloopt voor subsidieaanvragers en de gemeenteraad niet voldoende transparant omdat:

- de criteria niet voldoende duidelijk zijn;
- de beleidsregels en verordeningen niet of moeilijk vindbaar zijn;
- er geen overzicht van subsidies beschikbaar is voor de gemeenteraad en/of via de website.

Rechtmatigheid

Het proces van subsidieverlening verloopt over het algemeen rechtmatig. Echter m.b.t. de subsidievaststelling wordt niet of nauwelijks voldaan aan de algemene subsidieverordening.

5. Aanbevelingen

Doelmatigheid

- In de subsidiebeschikking aangeven welke maatschappelijke effecten worden verwacht en aangeven of en hoe hier verantwoording over afgelegd moet worden.
- Vastleggen wie verantwoordelijk is voor het achteraf toetsen aan de subsidievoorwaarden en hoe en wanneer dit plaatsvindt. Dit moet navolgbaar vastgelegd worden.
- Maak expliciet onderscheid in “grote” en “kleine” subsidies zodanig dat de administratieve lasten voor de subsidieaanvragers in verhouding staat tot de subsidiebedragen.

Transparantie

- In de subsidiebeschikking duidelijk aangeven hoe tot het subsidiebedrag gekomen is.
- Een stroomschema maken voor de verschillende stappen in de subsidieverlening zodat voor een aanvrager duidelijk is hoe dit verloopt.
- Een samenvatting publiceren van de belangrijkste criteria om in aanmerking te komen voor een subsidie.
- Invulformulieren voor subsidievragers op de website beschikbaar stellen om het proces te vergemakkelijken.
- Relevante beleidsregels en verordeningen publiceren en goed vindbaar maken.
- Minimaal jaarlijks een register met subsidies publiceren.

Rechtmatigheid

- In de subsidiebeschikking consequent verwijzen naar de verordeningen en beleidsregels die van toepassing zijn.
- In de subsidiebeschikking aangeven of, hoe en wanneer de vaststelling van de subsidie plaats vindt.

Bijlage 1: Steekproef dossiers subsidies

onderwerp	categorie	subsidie	plaats	opmerking
01. 171606 - Dorpsbelangen Annerveen-Spijkerboor	sport	€ 250	Annerveen	sportstimulering
02. 172167 - Rolde Muziekvereniging Euterpe Rolde	cultuur	€ 1.020	Rolde	beleidsregels en berekening
03. 173054 - Culturele activiteiten Aa en Hunze Stichting Vocaal Festival Annen	cultuur	€ 8.000	Annen	onderbouwing niet duidelijk
04. 174518 - CH Eext 15-12-2017 Concours Hippique Eext	sport	€ 12.500	Eext	onderbouwing niet duidelijk
05. 175435 - SV SPES 19-05-2017 Spes Kamp	sport	€ 500	Eexterveen	sportstimulering 2x
06. 176036 - Popkoor Roll the Voices 2018	cultuur	€ 1.009	Rolde	beleidsregels
07. 176950 - Ouderensoos Gasselternijveenschemond	welzijn en overig	€ 340	Gasselternijveenschemond	beleidsregels
08. 177368 - VV Gieterveen 30-04-2017 Voetbalschool VV Gieterveen	sport	€ 250	Gieterveen	sportstimulering
09. 178144 - Stichting Beeldend Kunstenaars Aa en Hunze 2018	cultuur	€ 1.200	gemeente	beleidsregels
10. 178694 - Handbal vereniging Annen sport en spelweek Annen 23-05-2017	sport	€ 0	Annen	afwijzing, onderbouwd
11. 180388 - De Markeruiters 21-07-2017 Ponykamp	sport	€ 250	Rolde	sportstimulering
12. 181882 - Gymnastiekvereniging ADO 16-07-2017 Afsluiting Gymnastiek	sport	€ 100	Eext	sportstimulering
13. 184573 - OVVR 08-09-2017 Roldermarkt Trimloop	sport	€ 500	Rolde	sportstimulering 2x
14. 186507 - Uitgave van boeken Drenthe Molenstichting Drenthe	cultuur	€ 1.500	gemeente overstijgend	onderbouwing niet duidelijk
15. 188860 - badmintonvereniging Pluvero Rolde 21-11-2017	sport	€ 250	Rolde	sportstimulering
16. 190298 - Volleybal vereniging Rolde 21-11-2017 cursus	sport	€ 45	Rolde	sportstimulering
17. 190990 - De Baddedravers I. Oortwijn 29-08-2017 - hardloopleclinic's	sport	€ 250	Annerveenschekanaal	sportstimulering
18. 192673 - Welzijnsactiviteiten Dorpen van Aa tot HunZe Eexterveen	welzijn en overig	€ 6.050	Eexterveen	onderbouwing en verantwoording (niet in dossier)
19. 194174 - SV de Rietvogels 28-01-2018 Winterwandeling onder leiding van een gids	sport	€ 250	Gasteren	sportstimulering
20. 195080 - Jouw idee samen uitvoeren Bushokje Anderen	welzijn en overig	€ 8.600	Anderen	adviescommissie + verantwoording (niet in dossier)
21. 196871 - RV&PC Oostermoer 30-03-2018 Dressuur gastinstructie	sport	€ 500	Gieten	sportstimulering
22. 198490 - Culturele activiteiten Brinkpop 2018 Eext	cultuur	€ 250	Eext	beleidsregels
23. 199529 - De Kromme Stuur 10-05-2018 Hemelvaart fietstoertocht	sport	€ 750	Eexterveen	sportstimulering 3x
24. 200930 - Stichting dorps huis De Eekhof in Ekehaar 16-06-2018 Beachvolleybal toernooi	sport	€ 250	Ekehaar	sportstimulering
25. 201629 - Ned. Ver. v.d. Volkszang afd. Eext	cultuur	€ 601	Eext	beleidsregels
26. 202133 - Volleybal vereniging Rolde 10-06-2018 Beach toernooi	sport	€ 250	Eext	sportstimulering

onderwerp	categorie	subsidie	plaats	opmerking
27. 202716 - Stichting Beeldend Kunstenaars Aa en Hunze 2019	cultuur	€ 1.200	gemeente	beleidsregels
28. 203452 - Tikotaria 2019	cultuur	€ 1.645	Gieten	beleidsregels
29. 205899 - Hunzerunnersloopgroep Annen 15-09-2018 Het geven van een trailrunningclinic	sport	€ 150	Annen	sportstimulering
30. 208236 - OVVR 08-09-2018 Dikke bandenrace jeugd	sport	€ 500	Rolde	sportstimulering 2x
31. 210581 - Voetbalvereniging Eext 01-10-2018 starten met kaboutervoetbal	sport	€ 200	Eext	sportstimulering
32. 211940 - Herdenkingsmonument Generaal Maczek Memorial Breda	cultuur	€ 1.945	Gasselte en Gieten	onderbouwing uitzondering
33. 213318 - G&A Rolde 01-12-2018 Introductie airtrack	sport	€ 0	Rolde	afwijzing, maximum bereikt
34. 214305 - Global Goals Herderstocht Ballooerveld op 24-12-2018 Vergietcollectief Gieten i.s.m	welzijn en overig	€ 500	Gieten	onderbouwing niet duidelijk
35. 215366 - Nationaal Concours Hippique Eext 31-05-2018	sport	€ 18.500	Eext	eisen aan publiciteit en afvalinzameling
36. 217246 - FestiValderAa 2019 Schipborg Stichting Andere Activiteiten Schipborg	cultuur	€ 12.500	Schipborg	voorwaarden natuurbescherming (niet in dossier)
37. 219881 - Stichting zomer activiteiten Gieten 24-05-2019 Wandel4daagse Gieten	sport	€ 500	Gieten	sportstimulering 2x
38. 221745 - Culturele activiteiten Baggelhuizerplas Assen 05-05-2019 Stichting Bevrijdingsfestival Drenthe	cultuur	€ 500	gemeente overstijgend	onderbouwing niet duidelijk
39. 223128 - ZZG De Boskikkers 22-05-2019 Schoolzwemmen 2019	sport	€ 250	Gieten	sportstimulering
40. 224920 - Nieveenster Jongens Gasselternijveen 2020	welzijn en overig	€ 759	Gasselternijveen	beleidsregels
41. 227237 - Ouderen ontmoeting 2019 Organisatiekosten Rolde OOR	welzijn en overig	€ 500	Rolde	onderbouwing niet duidelijk
42. 227986 - Sportvereniging V.O.M.O.S. 06-04-2019 uitvoering	sport	€ 500	Gasselte	sportstimulering 2x
43. 228866 - EHBO afd. Rolde 2020	welzijn en overig	€ 350	Rolde	beleidsregels
44. 230159 - Toerfietsclub de Bultenbroezers 01-06-2019 Organisatie van een Mountainbike tocht in en rondom Annen, Anloo	sport	€ 500	Annen	sportstimulering 2x
45. 231722 - G&A Rolde 06-07-2019 Afsluiting turnseizoen	sport	€ 250	Rolde	sportstimulering
46. 235312 - 75 jaar vrijheid Comit, Robert Georges Heckmann Op de grens tussen Gieten en Gasselte	cultuur	€ 6.333	Gieten & Gasselte	onderbouwing en verantwoording (niet in dossier)
47. 237644 - Loopgroep Gieten 17-09-2019 Bootcamp najaarseditie	sport	€ 250	Gieten	sportstimulering
48. 239629 - Noaberhulp Annen opstarten Annen Impuls	welzijn en overig	€ 500	Annen	onderbouwing niet duidelijk
49. 240760 - 75 jaar vrijheid 75 jaar bevrijding Gieterveen Nieuwedip Molen de Eendracht Gieterveen	cultuur	€ 3.613	Gieterveen	onderbouwing en verantwoording (niet in dossier)
50. 241224 - Politiek Netwerk Drenthe Drenthe CMO Stamm	welzijn en overig		gemeente	loopt nog
51. 242958 - Project Onderduikershol Anloo Vereniging Historisch Anloo	cultuur	€ 3.000	Anloo	onderbouwing niet duidelijk en verantwoording (loopt nog)

Bijlage 2: Subsidies per categorie 2017 - 2019

categorie	bedrag	aantal
Sportstimuleringsactiviteiten	156.585	454
Subsidie dorpsinitiatieven vitaal platteland	150.500	12
Sponsorbeleid	131.000	93
Kunst en cultuur algemeen	126.505	89
Subsidies amateurkunst	116.295	120
MFC Gasselternijveen	49.533	24
Lokale omroep	49.500	3
Burgerparticipatie Lokale initiatieven	37.800	10
Waarderingsubsidies	33.546	82
Budget TROP (Recreatie en toerisme)	30.500	19
Cultuureducatie	24.450	8
Activiteiten oranjevieringen, 4 en 5 mei etc.	18.768	29
Bejaardenactiviteiten	17.157	29
Leefbaarheidsfonds	15.600	4
Armoedebestrijding (Klijnsmagelden)	15.317	5
Uitkering bijzondere bestaanskosten	14.500	3
Schaapskooi	14.000	2
Meedoen premies schoolgaande kinderen	13.773	2
Plattelands- en natuurontwikkeling	10.000	1
B&W algemeen	9.670	4
Dorpshuizen bijdrageregeling harmonisatie	8.766	4
Monumentenzorg	6.840	8
Kern- en buurtgericht werken algemeen	6.083	8
WMO vrijwilligersbeleid en seniorenvoorlichting	5.450	3
Kunstmenu	5.406	1
Huus van de taol (incidenteel)	5.000	2
Toekomstagenda dorpen	4.885	7
Speelvoorzieningen	4.500	5
Overig vormings- en ontwikkelingswerk algemeen	4.477	11
Steenuilen	4.300	2
De literaire hemel	3.736	3
Bijdragen cultuurprojecten	3.000	1
Lijkbezorging algemeen (begrafenisverenigingen)	2.858	3
Welzijnswerk algemeen	2.725	7
Beeldende kunstenaars	2.010	2
WMO algemene kosten	2.000	3
Communicatie en burgerparticipatie	1.500	1
Basisgezondheidszorg	1.050	3
Dorps- en wijkcentra algemeen	1.000	1
Sociaal cultureel werk	1.000	2
Culturele allianties 2017-2020	500	1
Stimulering bedrijfsleven	500	1
Wegen buiten de bebouwde kom algemeen (STAR)	488	3
totaal	1.113.074	1.075

Bijlage 3: Woordwolken subsidie



Woordenwolk subsidies



Woordenwolk gesubsidieerde organisaties

Bijlage 4: Conclusies en aanbevelingen RKC-rapport subsidiebeleid (2007)

6.1 Conclusies

In het onderzoek stond de volgende vraagstelling centraal:

Hoe rechtmatig, doeltreffend en doelmatig wordt in Aa en Hunze inhoud en uitvoering gegeven aan het subsidiebeleid?

Op deze vraag kan geen eenduidig antwoord worden geformuleerd. We zullen de conclusies daarom uitsplitsen in conclusies ten aanzien van beleid en regelgeving, rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid.

Beleid en regelgeving inconsistent

Er is sprake van inconsistentie tussen de beleidsregels die zijn vastgesteld in 1999 in de Algemene subsidieverordening uit 2006. Met name termijnen en de soorten subsidie die op basis van de beide documenten kunnen worden verstrekt lopen uiteen. In de praktijk wordt er met de beleidsregels gewerkt en niet met de ASV. Daarnaast zijn er ook veel beleidsregels, waardoor de regelgeving ondoorzichtig is.

De doelen ten aanzien van subsidieverstreking staan vermeld in de programma's sport, welzijn en cultuur. Daarnaast zijn doelen gesteld in diverse nota's. De doelen zijn wel tijdsgebonden geformuleerd, maar weinig meetbaar. Het is onduidelijk wanneer het doel bereikt is.

Rechtmatigheid: termijnen worden meestal gehaald

De dossiers zijn redelijk compleet en meestal wordt aan de gestelde termijnen voldaan.

Doelmatigheid

Na beoordeling van het subsidiebeleid van de gemeente Aa en Hunze blijkt de doelmatigheid van het beleid en de subsidieverlening goed te zijn. De gemeente heeft met name sturing op de doelmatigheid van de inzet van het subsidiegeld door het vele overleg dat zij heeft met de grotere subsidieontvangers. Het ontbreekt daarbij echter aan vastlegging van afspraken. Bovendien lijkt de subsidieverstreking op papier minder doelmatig dan in de praktijk: in het beleid worden strengere eisen gesteld aan de kleine subsidieontvangers, maar in de praktijk gaat men daar in met name 2005 soepel mee om.

Doeltreffendheid

In de doeltreffendheid heeft de gemeente daarentegen weinig inzicht, doordat niets wordt gedaan met verantwoordingsmateriaal en doordat niet kan worden aangetoond of de subsidies bijdragen aan het vooraf gestelde doel. De aard van de subsidie (lumpsum financiering) speelt hierbij ook een rol: subsidieontvangers krijgen subsidie op basis van een historisch gegroeid bedrag en aan deze subsidie worden verder geen eisen gesteld. Naast de lumpsum financiering krijgen de grote instellingen echter ook subsidies voor losse projecten: aan deze subsidie worden wél eisen gesteld en ook worden deze subsidies geëvalueerd.

6.2 Aanbevelingen

Maak beleid specifiek en breng regelgeving in overeenstemming

- o Breng het aantal beleidsregels terug
- o Verwoord specifiek beleid ten aanzien van subsidieontvangers als SWAH in de uitvoeringsovereenkomst of beschikking, in plaats van in de beleidsregels
- o Zorg dat ASV en beleidsregels consistent zijn
- o Formuleer doelen in bijvoorbeeld de programmabegroting scherper

Doelmatigheid: koester de vertrouwensrelatie, maar vaar er niet blind op

- o Zorg dat regeldruk voor ontvangers van kleine subsidiebedragen in overeenstemming is met de subsidie die ze ontvangen. In de praktijk gebeurt dat al.

- o Leg afspraken die gemaakt worden in de overleggen met subsidieontvangers vast, zodat er op terug kan worden terug gegrepen en op gestuurd kan worden

- o Sla echter niet door in het administreren en controleren, om de doelmatigheid van de uitvoering te kunnen blijven waarborgen

Zorg voor meer grip op doeltreffendheid

- o Evalueer regelmatig (eens in de vier jaar) of het structurele subsidiebedrag nog realistisch is. Er zal dan worden gekeken of het pakket nog actueel is en of wellicht prioriteiten moeten verschuiven.

- o Vergelijk verantwoordingsdocumenten van de subsidieontvangers op aansluiting op de gemeentelijke doelen

- o Overweeg de mogelijkheid van meer prestatiegerichte subsidiëring van subsidieontvangers, in ieder geval voor een deel van hun taken. Voor de Stichting Welzijn Aa en Hunze is dit bijvoorbeeld mogelijk door een basissubsidie ter beschikking te stellen, waaruit een deel van de vaste lasten voor personeel en huisvesting betaald kan worden en daarnaast te werken met afzonderlijke prestatiesubsidies voor projecten. Voor de afzonderlijke activiteiten die de stichting ontplooit, worden dan in kwalitatieve en kwantitatieve zin aparte afspraken gemaakt over de te realiseren doelen. Ook worden afspraken gemaakt over de consequenties, indien de gestelde doelen niet worden gehaald, of indien de prestaties van de stichting hoger zijn dan volgens afspraak noodzakelijk was. Bij de bibliotheek kan er bijvoorbeeld aan worden gedacht om de subsidie afhankelijk te maken van bijvoorbeeld de openingstijden van de bibliotheek, (een groei in) het ledenaantal van de bibliotheek of de hoeveelheid uitleningen.

De volgende bijlagen worden als apart document bijgevoegd:

Bijlage 5: Algemene subsidieverordening (2006)

Bijlage 6: Beleidsregels subsidiëring welzijnsactiviteiten (1999)

Bijlage 7: Verordening Leefbaarheidsfonds Gemeente Aa en Hunze (2011)

**Bijlage 8: Gemeentelijk beleid Sport en Bewegen in Aa en Hunze, met daarin een
subsidieregeling
(2015)**